

Література:

1. Директива 2014/24/ЄС Європейського Парламенту і Ради ЄС від 26 лют. 2014 р. про державні закупівлі. URL: http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2015/02/EU-PP-Directives-Compendium_UKR.pdf.
2. Пономаренко М. М. Правове регулювання допорогових закупівель в державах-членах ЄС: порівняльний аспект. *Журнал європейського і порівняльного права*. 2017. Вип. 3. С. 55–68.
3. Про затвердження Порядку здійснення допорогових закупівель : Наказ ДП «Зовнішторгвидав України» від 13.04.16 р. № 35. URL: http://www.city.kharkov.ua/assets/files/docs/zakupki/nakaz_35.pdf.
4. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/922-19>.
5. Code des Marchés Publics. URL: <https://gettingthedealthrough.com/area/33/jurisdiction/28/public-procurement-2016-france>.
6. Edler J., Georghiou L. Public procurement and innovation – Resurrecting the demand side. *Research Policy*. 2007. Vol. 36, No. 7. P. 949–963.

Пашков В. М.,

д.ю. н., професор, провідний науковий співробітник НДІ ПЗІР НАПрН України, завідувач кафедри цивільного, господарського та екологічного права Полтавського юридичного інституту НЮУ імені Ярослава Мудрого

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ФАРМАЦІЇ

Практика господарювання у країнах з розвинутими інноваційними системами свідчить, що використання державою будь-яких заходів стимулюючого характеру є ефективним лише тоді, коли існують узаконені об'єктивні та однозначно зрозумілі критерії, що служать підставою для надання підтримки. Тому, наприклад І. А. Шуміло запропонував наступні напрями удосконалення нормативно-правового регулювання інноваційної інфраструктури: привести нормативно-правову базу створення і функціонування вітчизняної іннова-

ційної інфраструктури у відповідність з пріоритетними напрямками науково-технічного розвитку країни, оскільки як діючі, так й нові інфраструктурні елементи повинні утворювати комплексне середовище для створення і комерціалізації наукових розробок саме за цими напрямками; визначити назви (й можливість їх трансформування), зміст, порядок та особливості створення і діяльності основних елементів інноваційної інфраструктури відповідно до потреб учасників інноваційного процесу, пріоритетів державної політики та з урахуванням світової практики; доповнити існуючі нормативні акти механізмами ресурсного – фінансового, матеріального (особливо – земельного), кадрового – забезпечення розбудови системи елементів інфраструктури; закріпити у нормативних актах законодавчого рівня можливість надання фінансової допомоги ініціаторам створення установ інноваційної інфраструктури за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів (у формі грантів, кредитів під державні гарантії, субвенцій тощо), але разом з тим – конкретизувати умови їх надання і відповідальність за цільове використання; передбачити можливість застосування механізмів державно-приватного партнерства для розвитку мережі елементів інноваційної інфраструктури, наприклад, у формі «технологічних платформ», які біля десяти років діють на території ЄС і є ефективним інструментом поєднання зусиль бізнесу, наукових установ та держави для активізації інноваційного розвитку; розширити нормативно-правове регулювання взаємовідносин індивідуальних винахідників та раціоналізаторів з суб'єктами інноваційної інфраструктури; можливо, передбачити створення спеціальних інфраструктурних установ для надання підтримки саме цій категорії інноваторів; конкретизувати функції органів державного управління у сфері регулювання інноваційної інфраструктури та визначити посадову відповідальність їх працівників за невиконання прийнятих нормативно-правових актів; заходи з виконання Державної цільової програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки затвердженою постановою КМУ від 07.05.2008 р. №439, доповнити створенням системи моніторингу розвитку інноваційної

інфраструктури та її нормативно-правового забезпечення на державному та регіональному рівнях [1, с. 544–550].

Господарсько-правове забезпечення інноваційних процесів в сфері фармацевтичної діяльності здійснюється шляхом підтримки інноваційних програм і проектів, спрямованих на реалізацію економічної та соціальної політики держави; підтримку створення та розвитку суб'єктів інфраструктури інноваційної діяльності; охорону та захист прав інтелектуальної власності, захисту від недобросовісної конкуренції у сфері інноваційної діяльності; вільного доступу до інформації про пріоритети державної економічної та соціальної політики, про інноваційні потреби та результати науково-технічної діяльності, крім випадків, передбачених законом; підтримку щодо підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів у сфері здійснення інноваційної діяльності, а також безпосереднього запровадження системи пільгового рефінансування комерційних банків у разі надання ними пільгових кредитів для реалізації інвестиційних проектів з розроблення і впровадження високотехнологічного устаткування та іншої інноваційної продукції; розширення практики пільгового кредитування під заставу майна суб'єктів господарської діяльності; створення пайових інвестиційних фондів для реалізації великих інноваційних проектів; розширення форм кредитування інноваційних підприємств шляхом здійснення лізингових, факторингових та інших операцій.

При цьому, воно повинно носити комплексний характер. Традиційно оцінюється організація процесу запровадження інновацій на підприємстві, але не менш важливими є процеси господарсько-правового впливу, що реалізується після безпосереднього запровадження. Тому, на нашу думку господарсько-правове забезпечення інноваційних процесів має такі складові: організаційно-господарська діяльність; нормативно-правова діяльність.

Переорієнтація українських фармацевтичних підприємств на інноваційну модель розвитку повинна здійснюватись еволюційним шляхом через трансформацію всього соціально-економічного середовища. В свою чергу, у практичній діяльності процес господарсько-правового забезпечення інноваційних процесів реалізується за допо-

могою основних елементів системи господарсько-правового впливу. Головними складовими системи господарсько-правового впливу інноваційного розвитку є: господарсько-правові інструменти; господарсько-правові методи; форми господарсько-правового забезпечення.

Основними принципами системи господарсько-правового забезпечення інноваційного розвитку є: органічна єдність науки, освіти і практики в умовах формування ринкових відносин; плановість, економічна доцільність та ефективність наукових досліджень і впровадження їх результатів у господарську діяльність; нормативно-правове задоволення потреб інноваційного розвитку господарської діяльності; адекватність господарсько-правової політики держави щодо розвитку інноваційних виробництв; моніторинг внутрішніх і зовнішніх загроз при здійсненні діяльності ТНК на території України.

Ефективне функціонування системи господарсько-правового забезпечення інноваційних процесів є однією з ключових передумов, які визначають темп і результат реального інноваційних виробництв та активізації інноваційного розвитку економіки України в сучасних умовах. Взаємозв'язок інноваційної діяльності та інвестиційного господарсько-правового забезпечення приводить до постійного розвитку економіки і суспільства.

Метою господарсько-правового забезпечення інноваційних процесів можна вважати підтримку стабільного функціонування інноваційних виробництв, реалізацію запланованих програм інноваційного розвитку за рахунок забезпечення необхідними ресурсами, організації взаємозв'язків між окремими елементами інноваційних процесів та ліквідації відхилень, що можуть виникати у системі господарсько-правового забезпечення.

Таким чином, методологія формування спеціального режиму господарювання в сфері інвестування, виробництва та реалізації (експорту) інноваційної продукції полягає у необхідності господарсько-правового застосування наступних ключових його елементів: 1) Інвестиційного проекту виробництва та експорту продукції на підставі реалізації інноваційного продукту, що і забезпечує інно-

ваційний характер експортної продукції як правової конструкції; 2) Правових засобів стимулювання прямих іноземних та вітчизняних інвестицій під реалізацію таких проектів, що мають компенсувати венчурний характер інвестування; 3) Державних цільових програм, що передбачають заходи допомоги у проведенні наукових та дослідно-конструкторських робіт щодо створення інноваційних розробок, в тому числі і через використання механізму технологічних парків за встановленими пріоритетами; 4) Використання спеціально сформованих комплексів господарсько-правових засобів прямої державної підтримки безпосередньо експорту інноваційної продукції.

Література:

1. Шуміло І. А. Проблеми нормативно-правового забезпечення регіональної інноваційної політики. *Форум права*. 2010. № 3. С. 544–550